

Psa ve školce nevychoávají, ale naučí vás, jak ho cvičit a jak s ním nejlépe pracovat

Plemeno nevybírejte podle vzhledu či módy

Přesouváme se z měst na venkov a na zahrady nových domků si pořizujeme psy – nejlépe loveckých či exotických plemen. Jenže pak si s nimi nevíme rady. Nezbyvá, než vyhledat nejbližší cvičák. Což o to, nabídka je obrovská, ale jak poznáme, že za své peníze dostaneme odpovídající kvalitu? Respektive jakou kvalitu mám vlastně požadovat?

Až tak složitě to není. V kurzech pro veřejnost učí majitele psů základní ovladatelnost, tedy přivolání a chůzi u nohy. Naprostý základ, bez jehož zvládnutí nemůžete se psem vyjít mezi lidi.

Druhým důležitým bodem práce na cvičáku je socializace štěněte. Tedy že se umí chovat mezi psy, podřídit se, je-li to potřeba, že bude zvyklý i na jiné lidi než svého pána. Pak se nemůže stát, že ho na ulici někdo pohladí a on kousne.

Blížili-li se cyklista či běžec, vydejte povel lehni.
Z lehu se psův hůř vstává, takže máte víc času reagovat

Chcete-li zjistit, jestli můžete věřit cvičákovi ve svém okolí, klikněte na www.ceskakynologie.cz, kde najdete výsledky ankety Žebříček ZKO 2011 a Kynolog roku 2011. Anketu, kterou uspořádala firma Colin, zastříšil Český kynologický svaz, stačí pro hrubou orientaci, že nejsou špatným směrem. Seznam všech ZKO (Základních kynologických organizací) najdete na stránkách Českého kynologického svazu

➔ www.kynologie.cz

Vítězem ankety Žebříček ZKO 2011 se stal Kynologický klub Lety u Dobřichovic v okrese Praha-Západ.

Zázraky do tří dnů neslibují

„Je omyl myslet si, že zajdete párkrát na cvičák a pes vás bude poslouchat jako hodinky,“ říká jednatelka KK Lety Alena Vanžurová. „Majitelům, kteří žijí v podobném omylu, s nadsázkou říkám, že od dítěte navštěvujícího mateřskou školu taky nečekáte, že složí maturitu.“

Kolik u nás žije psů se přesně spočítat nedá, jelikož ne každý majitel svého psa přihlásil a platí za něho. Hrubé odhady vytvořené zejména na základě marketinkových průzkumů mluví o necelých dvou milíonech.

Lidé si podle odborníků vybírají plemena podle vkusu a módy. Dnes jsou v módě zejména loveckí psi, sebou a majitelé abyste se naučil nezbytné minimum ovladatelnosti, tedy přivolání a chůzi u nohy,“ dodává Alena Vanžurová.

Při výběru plemene zavíte srdce

„Za těch více než deset let, co pořádáme kurzy pro veřejnost, se asi jen tři lidé přišli poradit s výběrem vhodného psa,“ říká Alena Vanžurová. Přitom odpovéd na otázku, jaké plemeno je pro mě nejlepší, je absolutně klíčová. Tím by každý potenciální chovatel měl začít.

Líbí se mi velcí psi, ale zvládnou je, když jsem sama drobná? Fascinují mě lovecká plemena, ale mám čas chodit s nimi denně na dlouhé vycházky a jsem schopna nabídnout jim prostor, kde se mohou volně vyběhat?

Při přivolání psův nikdy nechodte naproti, spíše se trochu vzdalujte.
Jakmile přijde, hlasitě ho chvalte

Rodina vyjde vybrat psa, tam je vrh osmi štěňat a to jedno k vám přiběhne. Tak ten je náš, máte okamžité jasno.

„Já bych to neviděla jako ideální. Je dobré trochu srdce zavřít a víc použít rozum,“ radí výcvikářka. Když toho nejste schopni, měli bychom si podle jejich slov nechat poradit, protože někdy máme tendenci vybrat si zvíře špatně. Ono je třeba skvělé, ale k nám se nehodí. Líbí se nám zejména dávejší štěně, jenže to bývá nejvíce dominantní. Dobře není ani příliš ustrašené, protože pak třeba zjistíte, že je už příliš zvědavá a budeme se bát je okřiknout. Takže nakonec je možná lepší to dominantnější, protože snese korekce, jimiž se ho snázejme napasovat do společenských norem.

„Dnes jsou ty normy poměrně přísné. Zvíře musí být vychované. Když není, máme problém,“ vysvětluje Alena Vanžurová. Výběr psa je podle ní obrovský, a čím víc máme možností, tím větší je šance, že se spleteme.

„Za nejdůležitější považují radit se dopředu, ne až ve chvíli, kdy už pejska má. A zavřít všechno pro i proti,“ dodává kynoložka.

Dvoustranu připravila Mirka Palocny

„Je to ještě štěně.“ volám na cyklistu, který raději slézá z kola a čeká, až chytím a připnu na vodítko svého v té době půlročního, ale už třicet kilo vážícího hovavarta. „Jenže když se to na vás řítí, tak to nevíte,“ odvětí cyklista celkem logicky.

„Blížili-li se cyklista, běžec, rodina s dětmi, je ideální dát psův povel lehni,“ radí výcvikář Vladimír Kasl s tím, že z lehu se psův hůř vstává a majitel má tak víc času reagovat. „Časem se naučíte vidět i za roh,“ pokračuje, „Pokud se nemůžete spoolehnout, že vás pes poslechne, musíte ho neustále sledovat. Jakmile zastříhá ušima, je jasné, že je něco jinak, někdo se blíží nebo zavětlil stopu. Dobrý psův je vždy o krok napřed,“ dodává výcvikář.

Vykažete se na „ke mně“, volejte jménem

Ono se řekne, dejte povel lehni, jenže než se vůbec stihnete nachodit, je pes fuč.

„V první řadě musíte samozřejmě zvládnout přivolání,“ pokračuje Vla-

Součástí výcviku je i překonávání jednoduchých překážek, což se mnohým štěňatům zpočátku nelíbí.

dimír Kasl. „Bez toho se nehnete z místa. Pokud pes na zavolání nepřijde, nelze cvičit nic dalšího,“ dodává. „Přijde, jenže ne když chcete vy, ale až se uračí jemu.“

„Chce to důslednost a trpělivost,“ tvrdí odborník. „Zpočátku volejte jen jménem, žádné ke mně, to je další povel, který byste navíc měli vyslovit jen jednou, zatímco jméno můžete volat do omrzení,“ vysvětluje.

Podstatné podle výcvikáře je zůstat stát na místě. Pes musí přijít k vám. Nikdy mu nechodte naproti, nelovte ho, spíše se mu pomalu vzdalujte. Jakmile přiběhne, hodně ho chvalte, i kdybyste na něho čekali hodinu. „Důležitá je práce s hlasem,“ dodává Alena Vanžurová. „Pes se chová podle toho, jak se k němu chová pán. Měl by rozeznat, kdy ho chválí a kdy se zlobí. Když je projev v podstatě pořád stejný, nechápe, co od něho chcete,“ tvrdí.

Přibývá neznámých plemen

Češi byli vždycky milovníky psů, ale nikdy dříve s nimi tolik nepracovali. Na cvičáky chodili jen ti, kteří se chtěli věnovat sportovní kynologii. Dnes je nabídka aktivit pro psy obrovská. Můžete navštěvovat agility, dogdancing, frisbee, obedienc, flyball, coursing a spoustu dalších „kroužků“. Počítejte však s tím, že to vaše peněženka pocítí. hodinový

trénink, kdy je na jednoho trenéra kolem čtyř psů, vyjde zhruba na 250 Kč. Cvičíte-li individuálně, zaplatíte čtyři stovky až pět set na hodinu.

„Socializace psů je dnes důležitější než dřív,“ říká Alena Vanžurová. „Přibývá majitelů psů a ubývá volných prostor. Pes musí být vychovaný a poslouchat vás,“ dodává kynoložka.

nologů nová plemena, která se k nám dostala v posledních letech a s nimiž nikdo nemá zkušenosti. Lidé si je pořizují zejména ze zvědavosti, jenže pak na ně nestačí. Nedovedou odhadnout,

Pojď si hrát.

VÝCVIK ŠTĚŇATA PROBHÁ KAŽDOU NEDELI

- Malé štěňata do 6 měsíců: od 14 do 15 hodin
 - Starší od 6 měsíců: od 15 do 16 hod.
- Za devátihodinové kurzy zaplatíte 1000 Kč. Platí se na třetí hodině, první dvě jsou zdarma, aby si majitelé ujvnili, že mu nabízený způsob výuky vyhovuje. Za hodinu tak zaplatíte 100 Kč.

■ Poslední hodina před prázdninami je v neděli 1. července. Po prázdninách se začíná v neděli 2. září. Cvičí se v letech na cvičáku ZKO Lety v blízkosti fotbalového hřiště a cyklostezky.

Nejprve je potřeba nechat štěňata pohrát

Po cvičení se Alena Vanžurová, jednatelka ZKO Lety, pohybuje s fotoaparátem, jímž zachycuje humorné situace, které přináší náš boj se svěhlavými štěňaty. Fotky si mohou účastníci kurzu prohlédnout na stránkách organizace.

Jak si vysvětlujete, že právě vaše kurzy byly vyhodnoceny jako nejlepší?

Roli hrálo množství, tedy kolik kurzů nabízíme a taky kolik výcvikářů je do nich zapojeno.

Jaké kurzy tedy nabízíte?

Máme kurzy pro nejmenší štěňata, psi pubertáky a dospělé psy. Pokud chce majitel ve výcviku pokračovat, připravujeme chovatele i na zkoušky. Nevčíme agility, ani lovecké psy. Věnujeme se sportovní kynologii a pořádáme kurzy pro lidi z ulice, kteří chtějí svého pejska vychovat.

Na vašich kurzech necháváte psy běžet volně. Nebojíte se šarvátek?

Je pravda, že patříme k menší skupině cvičáků, kde mohou psi běžet volně. Je to za naší strany velká zodpovědnost. Protože i když ty zvířata neznáme, vycházíme ze zkušenosti, jak to v psi smečce funguje. Během hry se projevuje charakter štěňat a když vidíme sklonky k nějaké rvanosti nebo dominanci, poradíme majitelům, jak mají se štěnětem pracovat, aby je usměrnili, dokud je malé.

Je fakt, že už jsem slyšela stesk, že necháváte pejsky, aby se prali

Zvěnovit to tak vypadá, ale oni spolu tímto způsobem komunikují a hierarchicky se srovnávají v rámci smečky. Ti starší, silnější, dominantnější vychovávají ty

mladší a drzejší. Během této tzv. socializace se psi naučí vzájemně se k sobě chovat. Taky vidíte, že máme tři skupiny – malá štěňata, pak od půl roku do roka až roka a půl a pak jsou dospělí psi, kteří cvičí na vodítkách.

Proč si štěňata do půl roku jen hraji a začínají cvičit až v šesti měsících?

Jsem přesvědčený o tom, že nejprve je potřeba nechat pejsky si hrát, aby prošli socializační fází. Přitom je samozřejmě vychováváme, konzultujeme s lidmi problémy, s nimiž si neví rady, radíme, jak s mají k pejskům chovat, jak s nimi mají zacházet, jak je mají doma vychovávat. Na to pak od půl roku navazuje výcviková část. Psi přecházejí nejčastěji podle věku, ale přihlížíme i k individuální jedince. Když je zralejší, přechádně ho dříve k vět-

ším psům, naopak bázlivějšího necháváme déle u menších, aby si srovnal sebevědomí.

Je nutné trénovat i mimo cvičení?

Není na škodu na každé procházce trochu pocičít, ale není nutné psa hodinu drilovat, spíš zvolit formu hry. Párkrát ho v průběhu procházky přivolat, dát povel „sedni“, pochválit ho, odměnit. Důležité je, aby ho cvičení bavilo, aby s pánem pracoval rád. Vždycky by tam měla být radost, nikdy ne strach.

Co byste ještě chtěla majitelům psů vzkázat...

Abyste byli spokojeni, že když si dítěti pořídíte psa, že jsou za něj zodpovědní. A ne jen v tu chvíli, ale že se dožívá v průměru deseti let. Aby uvažovali dopředu, než si nějaké zvíře pořídí, že to není hračka, ale živý tvor.

Tomáš Taubner: Závody ovčáků jsou vrcholem sportovní kynologie

S mistrem republiky belgických ovčáků Tomášem Taubnerem, který si se svým D'Artagnanem Lebensborn odvezl 11. místo z mistrovství světa, jsem se sešla v kavárně na Vinohradech. Přišel v doprovodu své přítelkyně Andrey Soldánové, fotografky a rovněž kynoložky, která se se svou border collií věnuje agility, flyballu a coursing. Řeč se točila, jak jinak, kolem psů.

úplně odlišné vlastnosti, rychle se u něj střídá vzruch s útlumem, ale když to zvládnete, výsledek je pak úžasny.

Mistrovství světa belgických ovčáků je tedy pomyslný vrchol sportovní kynologie. Má pravdu?

Pro mě rozhodně. Nic těžšího není, protože tento jediný závod má navíc ještě závěrečné finále. Tam se kvalifikuje dvacet nejlepších psů a opět předvedou

To je nesmysl. Záleží na přístupu konkrétního člověka k psůvi. Tam jde o to, aby si majitel i pes akce užívali a cvičili pro radost. Na psůvi je strašně vidět, jestli cvičí pro radost, nebo z donucení.

Zalézí víc na cvičiteli, nebo na psůvi, aby byl výsledek co nejlepší?

Každý si vybírá psa s určitými předpoklady. Já jsem si vybral belgického ovčáka, protože jsem věděl, že má na víc než německý ovčák.

Zalézí hlavně na rodících, ty předpoklady tam být musí, ale nejdůležitější je, jak pak svého psa vede.

Je dobré učit psa obrany? Nemůže být pak nebezpečný?

Sportovní kynologie je sport, není to služební kynologie. Tady nejde o člověka, ale o rukáv, který pes chce. Odmaláčka se učí nejprve na pejska, pak se přechází na rukáv, který má figurant navlečený na ruce. Ale pro psa je odměnou pouze rukáv, který si pak vyhraje, nespojuje si to, že kousek do člověka.

Co je pro psůvoda odměnou za vítězství?

Hlavní motivací je dosažení co nejlepšího výsledku a zúčtování vesekere práce. Je to hlavně koníček. Bonus je snad jen to, že pes bude třeba slavný a může pak krýt. Finance určité motivací nejsou.

Co byste poradil těm, kteří by se rádi začali věnovat sportovní kynologii?

Abyste měli dělat pro svého psa. Vybíral si psů sport, který mu sedí a bude ho bavit. Aby si nevybral něco, kde budou pes a jeho pán otráveni.

Proč jste si vybral právě belgického ovčáka?

Ve sportovní kynologii jsou dvě nejvíce využívaná plemena, s nimiž psůvodi dosahují nejlepších výsledků, a to německý a belgický ovčák. Belgický ovčák má čtyři variety a malinois, kterého mám já, je varieta, která je pro sportovní kynologii nejvhodnější. Ale jde o to, jaké plemeno komu lépe sedí. Práce s belgickým ovčákem je obtížnější než s německým. Má

poslušnost a obranu. Každé plemeno má své mistrovství a pak je mistrovství všech plemen.

Dartovi jsou čtyři roky. Jak dlouho může ještě závodit?

Záleží, jak bude zdravotně v pořádku. Musíte psa udržovat v dobré kondici. Většina psů závodí tak do sedmi až osmi let, ale bylo i nad to, kde jsem viděl, kterému je skoro deset.

Prý sportovní kynologie na vrcholové úrovni přý už hraničí s týraním psů. ?

➔ www.dartlebensborn.cz

Andrea Soldánová: Výcvik rodinných psů by měl probíhat v parku

V posledních letech k nám pronikly psi sporty, jako je obedienc, agility, flyball, coursing a podobné. Pomůže mi třeba obedienc naučit psa poslušnosti?

Andrea: Obedienc je vysoká škola poslušnosti, je to sport, kde se cvičí podle řádu. Máte napsané cviky, které trénujete a ty se budují. Je omyl myslet si, že když budu s pejskem cvičit pouze obedienc, že mě bude poslouchat i na ulici. To je úplně jiná situace. Když cvičíte na cvičáku, je to jiná situace než venku. Proto by cvičení rodinných psů mělo probíhat například v parku. Ono to i tak probíhá, že si koupíte sérii lekcí, ale na cvičáku jste jen na začátku, pak jde instruktor s klienty do parku nebo do města, aby si psů zvykli na ruch a velké množství lidí.

Když chci psa zabavit, ale nechci závodit, jakou činnost mi poradíte?

V podstatě se dá s každým psem cvičit všechno. Pokud chcete, aby se psů bavil, zkuste třeba coursing nebo flyball. Oba sporty jsou méně náročné pro

páníčky, při coursing i flyball běhá pouze pes. Coursing je pro psy lovcé. Flyball pak zase pro apertury.

Pomohou podobné aktivity i bázlivému zvířeti?

Důležité je, a je jedno, čemu se budete věnovat, aby měl pes zvládnutý základní výcvik, hlavně přivolání.

A co když nemá zvládnutý přivolání? Tak se nemůžete věnovat psím sportům?

Nemůžete, musí mít základní výcvik, který mu můžete dát i vy sami nebo využít zmiňovaných kurzů. Teprve až když svého psa zvládnete a naučíte se spolupracovat s ním, můžete začít s vybraným psím sportem, kde tyhle všechny dovednosti upotebíte.

Jaký je váš názor na módní plemena?

S módními plemeny jsem se setkala například u coursing. Jejich pořízení, následná výchova i péče je vždy na zodpovědnosti majitele. Stejně tak i to, jestli je zvládně nebo bude riskovat problémy.

Andrea Soldánová se svou border colli Fleck for fun Lusika, které říká Flíček.